

OPONENTSKÝ POSUDEK

Téma diplomové práce:	<i>Specifika překladu dětské literatury na příkladu vybraných překladů literárních děl K. I. Čukovského</i>
Autorka diplomové práce:	Bc. Hana Samsonova
Oponent:	Mgr. Anna Rosová

Diplomantka Hana Samsonova si pro svoji práci zvolila mnohovrstevnaté téma týkající se překládání dětské literatury, a to na základě analýzy překladů dvou básnických děl K. I. Čukovského *Телефон* a *Муха-Цокотуха*. Text práce je rozdělen do dvou jasně vymezených celků – v teoretické části diplomantka definuje žánr dětské literatury a představuje jeho specifika a úskalí, s nimiž se překladatel musí vypořádat; v části praktické pak analyzuje překlady uvedených básní Korněje Čukovského s ohledem na stanovenou charakteristiku žánru. Práce je navíc také doplněna o závěrečný rozhovor s překladatelem Václavem Daňkem.

Teoretická část je sama o sobě vyčerpávajícím pojednáním o obecném i literárněvědném chápání pojmu dětská literatura. Na základě bohaté sekundární literatury (s důrazem na práce R. Oittinenové) autorka čtenáře seznámí s vývojem tohoto žánru a pokusí se stanovit jeho hranice. Představí specifika textů určených dětem, jako je dualita příjemce (dítě-posluchač a dospělý-předčítač), což diplomantka považuje za jeden ze základních rysů literatury pro děti, který by překladatel neměl opomíjet, nebo nonsens, nad nímž zůstává rozum stát dospělým, nikoli však dětem. Autorka se v krátkosti zmíní i o vlivu cenzury, ačkoli tato kapitola by si vzhledem k následnému rozboru textů K. Čukovského (o jehož boji s cenzurou se dokonce vyprávějí vtipy) jistě zasloužila více pozornosti. Nedílnou součástí literatury pro děti tvoří také ilustrace, které jsou rovněž určující pro vnímání a pochopení textu. Samsonova se na význam ilustrací zaměří detailněji při analýze překladu poémy *Муха-Цокотуха*. Podstatnou částí úvodní sekce diplomové práce je pak kapitola nazvaná Teorie a strategie překladu dětské literatury, v níž si autorka za využití prací českých i zahraničních teoretiků vytvoří do jisté míry osnovu pro hodnocení překladů v části praktické. Celkově je teoretická část práce ucelený, přehledný a logický nástin problematiky překladu dětské literatury. Drobné výtky mohou vyvstat ve spojení s prepisem jména ruského literárního vědce M. M. Bachtina (nikoli

angl. Bakhtin), případně s překvapivou absencí jakékoli zmínky o pracích V. J. Proppa – zvláště pokud se text zabývá ruskou pohádkou.

O poznání problematičtější však bohužel vyznívá praktická část práce, v níž diplomantka rozebírá překlady textů *Телефон* a *Муха-Цокотуха*. U první básně i přes logickou stavbu analýzy narazíme na chybná tvrzení (s. 66 – spojení *Откуда? – От верблюда*. pochází právě z daného textu, proč by tedy měl být doslovný překlad chybný?), nepochopení, resp. nepřesné vyhodnocení obratu (s. 57 – *drž se svého koryta* není český frazeologismus, správně by bylo „drž se svého kopyta“, Daněk do svého překladu zakomponoval vtip, jelikož se hovoří o svini), či vágní a poněkud nepřesné hodnocení nespisovnosti a hovorovosti v překladu (s. 63 – tabulka). U poémy *Муха-Цокотуха* se setkáme s velmi přesným pojmenováním jednotlivých problémů, nicméně jejich objasnění mnohdy postrádá terminologickou oporu (s. 78 – lidová fonetika?, s. 79 – popisované příklady nejsou dílem lidové etymologie, s. 103 – určující rým?), případně dochází k nelogickým tvrzením (s. 70 – definice poémy) či nedovysvětlením (s. 75 – co měl tedy Čukovskij na mysli oním veršem *А кузнецик, а кузнецик, ну, совсем как человек?*) apod. Diplomantka bohužel neseznamuje čtenáře s cenzorskými posudky původního díla, neboť v některých případech by to čtenáři i autorce samotné pomohlo pochopit myšlenkové pochody překladatelů (J. V. Svobody především). Oceňuji však podnětnou kapitolu věnovanou ilustracím a také závěrečný rozhovor s překladatelem Václavem Daňkem.

Celkově je diplomová práce v zásadě uspokojivá. Teoretická část jednoznačně převažuje nad částí praktickou, která by si jistě zasloužila promyšlenější přístup k analýze překladů, nicméně i přes zmíněné nedostatky práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou dvě.

V Praze 4. 9. 2017

Mgr. Anna Rosová